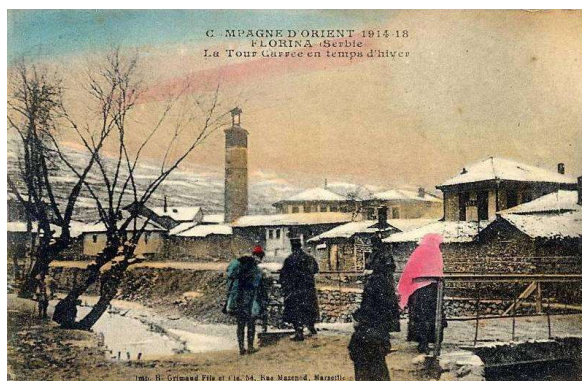

Ρολόι – «La tour carrée»

Φλώρινα: *La tour carrée* το χειμώνα¹

Το ρολόι ήταν ένα από τα σημαντικότερα κτίσματα της οθωμανικής περιόδου και παρόμοιο με τα αντίστοιχα του Μοναστηρίου και της Κοζάνης². Αποτελέσε κεντρικό θέμα για πολλές γαλλικές *carte-postal*, της περιόδου 1916 – 1918, όπου και εμφανίζεται ως «*La tour carrée*», ο τετράγωνος πύργος, καθώς βρισκόταν σ' έναν από τους πιο κεντρικούς δρόμους της Φλώρινας, δυτικά της συμβολής των οδών Κ. Πουλάκα και Μ. Αλεξάνδρου³. Οι κάτοικοι της Φλώρινας δεν γνωρίζουν πότε ακριβώς χτίστηκε. Η παρουσία του στην πόλη εκτιμάται το 18^ο αιώνα⁴. Σύμφωνα με μαρτυρίες, ο πύργος του ρολογιού στο Μοναστήρι χτίστηκε μετά την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου και, στη συνέχεια, οι μπέηδες της Φλώρινας έχτισαν και αυτοί το δικό τους πύργο ρολογιού στη Φλώρινα. Η ανέγερσή του, λοιπόν, τοποθετείται μετά το 1840⁵.

¹ Φωτοθήκη Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας.

² Μεκάσης, Δ. (2003). Γειτονίες της Φλώρινας. *Εταιρία*, 37, 18 – 32.

³ Κασκαμανίδης, Ι. (2004). Οθωμανική τοπογραφία της Φλώρινας στις αρχές του 20^{ού} αιώνα. Στο Α. Ανδρέου (επιμ.), *Πρακτικά Συνεδρίου «Φλώρινα 1912 – 2002» Ιστορία & Πολιτισμός*. Φλώρινα: Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας και Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών (Α.Π.Θ.), 75 – 104.

⁴ Συζήτηση με τον Θανάση Βογιατζή, τον Δεκέμβριο του 2015, στο καφέ Goose.

⁵ Μεκάσης, Δ. (2003). *ό.π.*

Φλώρινα: *La tour carrée*⁶

Φλώρινα: *La tour carrée*⁷

Ο πύργος είχε ύψος λιγότερο από δέκα μέτρα και ήταν ορατός, όπως άλλωστε και οι μιναρέδες, από ολόκληρη την πόλη. Λειτουργούσε «αλά τούρκα». Δηλαδή, η πρώτη πρωινή ώρα ήταν κατά την ανατολή του ηλίου και μετρούσε κανονικά μέχρι τη δύση του. Μετά ξανάρχιζε από το ένα, την πρώτη βραδινή ώρα. Οι Τούρκοι, οι οποίοι ήταν υπεύθυνοι για τη λειτουργία του ρολογιού, – τρία αδέρφια και οι οικογένειές τους – κατοικούσαν σε ένα σπίτι στη θέση του οποίου βρίσκεται σήμερα η οικία Μιχαήλ Μεκάσης, στην οδό Νερέτης⁸. Αυτή η οικογένεια ήταν υπεύθυνη και για τη λειτουργία του τζαμιού και του ξενώνα του. Ήταν ωρολογάδες στο επάγγελμα, φιλήσυχοι και αγαπητοί στους χριστιανούς της πόλης.

Το πολεοδομικό σχέδιο της Φλώρινας, που είχε εγκριθεί το 1919, προέβλεπε τη διαπλάτυνση της οδού Μ. Αλεξάνδρου στο σημείο, όπου βρισκόταν το ρολόι. Το ζήτημα απασχόλησε τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου το 1927. Τελικά, στη συνεδρίαση της 1^{ης} Σεπτεμβρίου του 1927, αποφασίζεται η κατεδάφιση του ρολογιού, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του νομομηχανικού όπου αναφέρεται το ρολόι ως *πεπαλαιωμένο και ακαλαίσθητο* και τα παρακείμενα κτίσματα ως *ερειπωμένα οικοδομήματα*⁹. Η εργασία

⁶ Φωτοθήκη Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας.

⁷ Διαθέσιμο στο:

http://xavier.pascal.pagesperso-orange.fr/voyage_en_orient/photos/photo_365.JPG (Ημερομηνία πρόσβασης 2/2/2016).

⁸ Μεκάσης, Δ. *Η γειτονιά Βαρόσι και η παλιά αγορά. Μέρος Β΄*. Διαθέσιμο στο:

http://kparlapani.blogspot.gr/2010/01/blog-post_24.html (Ημερομηνία πρόσβασης 2/2/2016).

⁹ Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Φλώρινας, 1/9/1917, αριθ. συνεδρίασης 27. Γ.Α.Κ. Φλώρινας.

ανατέθηκε σε εργολάβο. Σήμερα στη θέση αυτή βρίσκεται ένα μικρό τριγωνικό πάρκο με τη προτομή του οπλαρχηγού Ιωάννη Καραβίτη¹⁰.

Βιβλιογραφία

Κασκαμανίδης, Ι. (2004). Οθωμανική τοπογραφία της Φλώρινας στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Στο Α. Ανδρέου (επιμ.), *Πρακτικά Συνεδρίου «Φλώρινα 1912 – 2002» Ιστορία & Πολιτισμός*. Φλώρινα: Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας και Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών (Α.Π.Θ.), 75 – 104.

Μεκάσης, Δ. *Η γειτονιά Βαρόσι και η παλιά αγορά. Μέρος Β΄*. Διαθέσιμο στο: http://kparlapani.blogspot.gr/2010/01/blog-post_24.html (Ημερομηνία πρόσβασης 2/2/2016).

Μεκάσης, Δ. (2003). Γειτονιές της Φλώρινας. *Εταιρία*, 37, 18 – 32.

Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Φλώρινας, 1/9/1917, αριθ. συνεδρίασης 27. Γ.Α.Κ. Φλώρινας.

Φλώρινα: La tour carrée. Διαθέσιμο στο: http://xavier.pascal.pagesperso-orange.fr/voyage_en_orient/photos/photo_365.JPG (Ημερομηνία πρόσβασης 2/2/2016).

Φωτοθήκη Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας.

---

¹⁰ Κασκαμανίδης, Ι. (2004). *ό.π.*